

Odbor cirkulární ekonomiky a odpadů

Vršovická 65, 100 10 Praha 10

www.mzp.cz

V Praze dne 15. listopadu 2023

Č.j.: MZP/2023/740/6918

M E T O D I C K É S D Ě L E N Í

**Odboru cirkulární ekonomiky a odpadů Ministerstva životního prostředí
k povinnostem výrobců jednorázových plastových výrobků a obcí podle
zákona č. 243/2022 Sb.**

Informace pro obce o povinnostech výrobců jednorázových plastových výrobků (tabákových výrobků, vlhčených ubrousků a plastových balónků) v souladu s platnými právními předpisy

Odbor cirkulární ekonomiky a odpadů Ministerstva životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) vydává toto metodické sdělení pro upřesnění postupu při uzavírání smluv o úhradě nákladů obcí s výrobcí na nakládání s volně pohozeným odpadem z jednorázových plastových výrobků (littering).

Povinnosti výrobců jednorázových plastových výrobků uvedených v příloze D zákona č. 243/2022 Sb. (tabákových výrobků, vlhčených ubrousků a balónků)

Na výrobce jednorázových plastových výrobků (tabákových výrobků, vlhčených ubrousků a balónků) se podle zákona č. 243/2022 Sb. vztahují k litteringu následující vybrané povinnosti:

Výrobce je povinen provádět osvětovou činnost zaměřenou na informování konečného uživatele a změnu spotřebitelského chování za účelem snížení množství odpadu z vybraných plastových výrobků jím uváděných na trh, kterého se koneční uživatelé zbavují mimo místa určená k jeho odkládání (osvěta proti litteringu).

Výrobce je povinen hradit obcím na základě smlouvy náklady vynaložené na úklid odpadu z těchto výrobků, jehož se koneční uživatelé zbavují mimo místa určení, a to na soustředování odpadu z těchto výrobků, na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu (úhrada nákladů na littering).

Výrobce je dále povinen uzavřít smlouvu o úhradě nákladů obcí minimálně s 30 % z celkového počtu obcí v České republice, a to nejpozději do 1 roku ode dne nabytí účinnosti zákona, tedy **do 1. 10. 2023**.

Povinnosti (osvětovou činnost a úhradu nákladů) **mohou výrobci plnit buď samostatně, nebo prostřednictvím systémů sdruženého plnění povinností neboli kolektivních systémů**. Provozovat kolektivní systém lze pouze na základě oprávnění vydaného ministerstvem. Jedná se o stejný princip kolektivního plnění, jaký již funguje například v případě obalů, elektroodpadu nebo odpadních pneumatik, kdy obce získávají od výrobců příjmy do obecních rozpočtů, které mohou využít pro obecní systémy odpadového hospodářství.

Smluvní vztah obcí a výrobců týkající se úhrady nákladů na nakládání s volně pohozeným odpadem z jednorázových plastových výrobků

Z pohledu obcí je klíčová povinnost – úhrada nákladů na littering obcím. Tyto hrazené náklady mají podle zákona č. 243/2022 Sb. pokrýt: 1. úklid odpadu z těchto vybraných plastových výrobků, jehož se koneční uživatelé zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu a 2. soustředování odpadu z těchto vybraných plastových výrobků v rámci obecního systému odpadového hospodářství ve společných sběrných nádobách na směsný komunální odpad, včetně speciálních sběrných nádob na odpad z těchto vybraných plastových výrobků, umístěných na veřejných prostranstvích, jeho přepravu a zpracování.

K uzavření smlouvy mezi výrobcem a obcí je po obci dle zákona č. 243/2022 Sb. požadováno: Pokud návrh na uzavření smlouvy o úhradě nákladů obci předložený obcí výrobcem odpovídá požadavkům stanoveným tímto zákonem, zejména co se výše úhrady nákladů hrazených výrobcem obci týče, poskytne obec výrobcí součinnost, kterou lze po obci spravedlivě požadovat, směřující k uzavření smlouvy mezi obcí a výrobcem.

Doporučení pro obce k uzavření smlouvy s výrobcem

Pokud návrh na uzavření smlouvy o úhradě nákladů obci na littering předložený individuálním výrobcem odpovídá požadavkům stanoveným zákonem č. 243/2022 Sb., co se výše úhrady nákladů hrazených výrobcem obci týče, **MŽP doporučuje obci poskytnout výrobcí vhodnou součinnost směřující k uzavření smlouvy mezi obcí a výrobcem. Nicméně ze zákona nevyplývá žádná povinnost pro obce vstoupit do smluvního vztahu s výrobcem nebo kolektivním systémem. Toto rozhodnutí zákon ponechává na obci.**

Platnost a účinnost: toto Metodické sdělení nabývá platnosti a účinnosti dnem 15. listopadu 2023.

Zpracoval: Odbor cirkulární ekonomiky a odpadů, oddělení metodiky a technologie

Schválil: Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D., pověřený řízením odboru cirkulární ekonomiky a odpadů